

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата): 4/12.11.2021 г.

Декан:

(доц. д-р Д. Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЪРГОВСКИЯ БИЗНЕС“

ЗА СПЕЦ: „Оmnиканален търговски бизнес“; ОКС „Магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: Български език

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
в т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	168

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Виолета Димитрова)
2. ....
(гл. ас. д-р Виолета Петева)

Ръководител катедра: .....

„Икономика и управление на търговията и услугите“ (доц. д-р Виолета Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

През последните десетилетия се наблюдава засилен научен и обществен интерес към проблемите на устойчивото развитие, което може да се разглежда като отговор на огромното предизвикателство за бъдещето на човечеството, изправено пред икономически, екологически и социални кризи. Устойчивото развитие е сложно, интегрално понятие, включващо различни компоненти от икономически, екологически, социо - културен и институционален характер.

Дисциплината „Устойчиво развитие на търговския бизнес“ заема важно място в подготовката на студентите – магистри в специалност „ Омниканален търговски бизнес“, най-малко поради две причини. Първо, тя надгражда знанията по основните икономически дисциплини, като микро и макроикономика, мениджмънт, маркетинг, предприемачество и логистика, придавайки им глобална перспектива. Второ, тя има подчертано интердисциплинарен характер, което допринася за изграждането на съвременни специалисти в предизвикателната сфера на омниканалната търговията. След изучаването на тази дисциплина, студентите ще придобият знания за: историческото развитие на концепцията за устойчиво развитие; компонентите, принципите и показателите за устойчиво развитие; индустриалната екология, зелената икономика, биоикономика и кръговата икономика; устойчивото потребление и политиките на устойчиво потребление. Съдържанието на дисциплината е ориентирано и прагматично, за да бъде практически полезно на студентите, както и да повиши техните знания за постиженията на ЕС, за Стратегията и целите на ЕС за устойчиво развитие, европейското и национално законодателство в тази област.

Дисциплината „Устойчиво развитие на търговския бизнес“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности в студентите: езикова компетентност – група 1, чрез разработване на курсови работи, домашни работи и представяне на резултатите от тях; цифрова компетентност – група 4, чрез анализиране и презентирание на резултати от академични изследвания; гражданска компетентност – група 6, чрез включване на студентите в обществени събития и прояви на доброволчество, чрез формиране на интерес към социално отговорен търговски бизнес и социално отговорно предприемачество.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В КОНЦЕПЦИЯТА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ	
1.1.	Глобализацията и нейните отрицателни последици. Глобалните екологични, икономически и социални проблеми
1.2.	Исторически преглед на идеите за устойчиво развитие. Значими събития през периода 70-те години – до края на XX век и през периода 2000 година – до наши дни
1.3.	Постигания на Европейския съюз в областта на устойчивото развитие
1.4.	Стратегия за устойчиво развитие на ЕС. Цели за устойчиво развитие на ЕС и тяхното изпълнение
ТЕМА 2. СЪЩНОСТ И ПРИНЦИПИ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ	
2.1.	Същност на понятието „устойчиво развитие“. Компоненти на устойчивото развитие: икономически, екологически, социо-културни
2.2.	Принципи на устойчивото развитие

2.3.	Показатели (индикатори) за устойчиво развитие: икономически, екологически, социални, институционални
2.4.	Равнища и области на приложение на стратегията за устойчиво развитие. Национално, регионално и локално равнище
2.5.	Европейско и национално законодателство в областта на устойчивото развитие
ТЕМА 3. КОНЦЕПЦИИ, СВЪРЗАНИ С УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ	
3.1.	Концепция за индустриална екология (90-те години на XX век)
3.2.	Концепция за зелена икономика (90-те години на XX век)
3.3.	Концепция за биоикономика (2012 година)
3.4.	Концепция за кръгова икономика (2015 година)
ТЕМА 4. УСТОЙЧИВО ПОТРЕБЛЕНИЕ	
4.1.	Същност и значение на устойчивото потребление. Глобални предизвикателства
4.2.	Политики за устойчиво потребление. Ролята на държавата, бизнеса и гражданите (триъгълник на промените)
4.3.	Преход на потреблението към устойчивост. Нови модели на потребителско поведение; отговорно и устойчиво поведение. Алтернативни видове потребление
4.4.	Намаляване на потреблението. Роля на маркетинга за насърчаване на устойчивото потребление и устойчивото развитие
4.5.	Намаляване на отпадъците. Кръгова икономика и рециклиране; хранителни отпадъци; електронни отпадъци (е-отпадъци)
ТЕМА 5. ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЪРГОВСКИЯ БИЗНЕС	
5.1.	Социална отговорност на предприемача. Форми на социална отговорност. Предприемаческа етика и морал
5.2.	Концепция за екопредприемачество (зелено предприемачество). Екопредприемачество в търговския бизнес
5.3.	Роля на иновациите за устойчивото развитие
5.4.	Иновациите в екопредприемачеството
ТЕМА 6. КОРПОРАТИВНА СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ В ТЪРГОВСКИЯ БИЗНЕС	
6.1.	Същност на корпоративната социална отговорност (КСО). Основни аспекти
6.2.	Стандарти за КСО
6.3.	Съвременни предизвикателства пред търговския бизнес
6.4.	Добри практики по КСО в сферата на търговския бизнес

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ

Подготовката на студентите по дисциплината „Устойчиво развитие на търговския бизнес“ включва следните учебни ресурси и учебни дейности:

- *Файлове с учебна програма, указания по дисциплината, лекции и упражнения по отделните тематични единици;*
- *URL връзки за провеждане на занятия и онлайн консултации, URL връзки към научни публикации, връзки към сайтове и електронни страници;*
- *Задания за домашни работи;*
- *Тестове за самоконтрол ;*

- Форум за дискусии.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Домашна работа (есе)	1	50
1.2.	Домашна работа (практическа задача)	1	50
1.3.	Курсова работа	1	68
	Общо за семестриалното оценяване:	3	168
	Общо за всички форми на контрол:	3	168

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Устойчиво развитие на търговския бизнес“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Галучи, Т. и колектив, (2018). Иновативни модели за кръгова икономика. изд. „Наука и икономика“, ИУ – Варна.
2. Димитрова, В. (2017). Зелени възможности и проблеми на обратната логистика. изд. „Наука и икономика“, ИУ – Варна
3. Димитрова, В., Петева, В. и др. (2021). Влияние на дигитализацията на търговията върху икономическото развитие на България и регионите. Варна: Наука и икономика, ИУ – Варна.
4. Желязкова, В. (2017). Кръгова икономика – финансови аспекти. София: Св. Григорий Богослов
5. Михайлов, М. (2013). Устойчиво развитие на туризма. София, Нов български университет
6. Петева, В., (2018). Потребителското поведение в предвидимото бъдеще – промени и предизвикателства.// Търговия 4.0 – наука, практика и образование. Сборник с доклади от международна научна конференция, изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2018, с.166- 176
7. Петева, В., (2020). Потребителското поведение в непредвидимото бъдеще – диалектика и предизвикателства.// Икономическа наука, образование и реална икономика: развитие и взаимодействия в дигиталната епоха. Сборник с доклади от юбилейна международна научна конференция, изд. „Наука и икономика“, том 3, ИУ-Варна, 2020, с.198- 210.

8. Петева, В., (2020). Ефектът „Коронавирус“ върху потребителското поведение – митове и реалности.// Търговията в съвременния свят – тенденции и добри практики. София: научно списание Инфраструктура и комуникации, УНСС, кн.15, 2020, с. 90-93.
9. ЕС през 2018 г. Общ доклад за дейността на ЕС
10. Закон за опазване на природната среда
11. Закон за защитените територии
12. Закон за устройство на територията
13. Закон за биоразнообразието
14. European Commission. (2010). Communication from the Commission “Europe 2020: A Strategy for Smart, Sustainable and Inclusive Growth”, COM, Brussels.
15. European Commission. (2012). Innovating for Sustainable Growth: A Bioeconomy for Europe, Brussels.